

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2022-25

(skrajne daty)

Rok akademicki 2023-23

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Fonetyka i fonologia
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Humanistycznych
Kierunek studiów	Filologia angielska
Poziom studiów	I stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	Niestacjonarna
Rok i semestr/y studiów	I rok 1 semestr
Rodzaj przedmiotu	grupa treści podstawowych
Język wykładowy	Angielski
Koordinator	dr Marta Nowacka
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Marta Nowacka

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
1	10	10	-	-	-	-	-	-	3

1.2. Sposób realizacji zajęć

x zajęcia w formie tradycyjnej

x zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

ZALICZENIE BEZ OCENY - WYKŁAD

ZALICZENIE Z OCENĄ – ĆWICZENIA

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

W związku z tym, że wykład jest prowadzony w języku angielskim – wymagana jest znajomość języka na poziomie B2.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z teorią fonetyki języka angielskiego oraz analiza kontrastywna z fonetyką języka polskiego (w przypadku polskich studentów, za wyjątkiem studentów Erasmus'a).
C2	Zapoznanie studentów z najbardziej problematycznymi głoskami języka angielskiego oraz suprasegmentalnymi procesami fonetycznymi niezbędnymi do pozbycia się silnego akcentu polskiego w języku angielskim, tj. wyzbycie się, w miarę możliwości, interferencji fonetycznej. Modelem wymowy jest standardowa wymowa brytyjska 'Received Pronunciation'.
C2	Rozbudzenie zainteresowania studentów fonetyką języka angielskiego.
C3	Zachęcenie studentów do dbałości o poprawną wymowę.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
	wiedza: absolwent zna i rozumie	
EK_01	w zaawansowanym stopniu wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę z zakresu dyscyplin naukowych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów kierunku filologia angielska w zakresie fonetyki języka angielskiego;	K_Wo1
EK_02	kompleksową naturę fonetyki języka angielskiego oraz jego złożoność; wie, że w skład kompetencji językowej wchodzi zarówno wiedza deklaratywna (np. fonetyka i fonologia) jak i proceduralna (np. umiejętności językowe typu czytanie, pisanie, mówienie, słuchanie w tym poprawna wymowa);	K_Wo2
	umiejętności: absolwent potrafi	
EK_03	posługiwać się poprawną wymową w języku angielskim na poziomie C1 europejskiego systemu opisu kształcenia językowego, w tym różnymi jego rejestrami.	K_Uo8
EK_04	współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych;	K_U10
	kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do	
EK_05	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści;	K_Ko1

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne: fonetyka segmentalna
Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie studentów z planem zajęć i listą lektur.
Wprowadzenie do przedmiotu: fonetyka, fonologia, fonem etc.
Interferencja polsko-angielska.
Produkcja głosek: - mowa jako przykład komunikacji werbalnej, - opis narządów mowy.
Produkcja i opis angielskich samogłosek (w tym dwugłosek i trzygłosek): a) diagram samogłosek podstawowych, b) porównanie angielskiego i polskiego systemu samogłoskowy; przyczyny błędów, c) długość samogłosek w różnych kontekstach.
Transkrypcja: a) międzynarodowy alfabet fonetyczny: transkrypcja i symbole fonemiczne. b) czytanie i pisanie transkrypcji.
Klasyfikacja angielskich i polskich spółgłosek; przyczyny błędów. a) Spółgłoski zwarto-wybuchowe. Aspirata/przydech. Ćwiczenia na aspiratę spółgłosek /p/, /t/, /k/. b) Spółgłoski szczelinowe i zwarto-szczelinowe. c) Spółgłoski nosowe, boczne i drżące.
Sylaba: zbitki spółgłoskowe, słabe i mocne sylaby.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne: fonetyka segmentalna
Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie studentów z planem zajęć i listą lektur.
Produkcja i percepcja angielskich samogłosek (w tym dwugłosek i trzygłosek).
Transkrypcja: Czytanie i pisanie transkrypcji.
Test semestralny

3.4 Metody dydaktyczne

1. Wykład: wykład z prezentacją multimedialną / wykład problemowy.

2. Ćwiczenia: praca indywidualna / w parach / w grupach, prezentacja ustna

Samodzielna praca studentów nad wymową oraz praca w parach pod kierunkiem nauczyciela w laboratorium językowym. Rodzaje ćwiczeń wykorzystywanych na zajęciach: Ćwiczenia na percepcję i produkcję. Najczęstszą formą ćwiczeń jest indywidualne powtarzanie za lektorem. W skład ćwiczeń fonetycznych wchodzi także: dryle fonetyczne, pary minimalne, poprawianie błędów studentów przez nauczyciela, poprawianie błędów studenta przez innego studenta z grupy, prezentacja ustna, samoocena, dialogi, monologi, indywidualne konsultacje, czytanie teksów na głos i ćwiczenia na transkrypcję (ze słuchu oraz zapis tekstu pisanego, np. głosek, wyrazów i zdań).

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	KOLOKWIUM	w.
EK_02	KOLOKWIUM	w., ćw.
EK_03	PREZENTACJA USTNA	ćw.
EK_04	PREZENTACJA USTNA, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	ćw.
EK_05	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

ĆWICZENIA: Warunkiem uzyskania zaliczenia jest obecność studentów na ćwiczeniach. Weryfikacja wiedzy odbywa się przez test pisemny w formie pytań zamkniętych. Aby zaliczyć test student musi uzyskać minimum 60% punktów. Studenci są oceniani według następującej skali: Bdb – 91-100% Plus dobry – 83-90% Dobry 75-82% Plus dostateczny 67-74% Dostateczny 60-66% WYKŁAD: pozytywny wynik z testu. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest obecność studentów na wykładach. Weryfikacja wiedzy podczas semestru odbywa się przez test pisemny w formie pytań otwartych i zamkniętych. Student powinien uzyskać powyżej 60% w celu zaliczenia wiedzy z wykładu.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	20 (10 ćwiczenia; 10 wykład)
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach)	4
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, napisanie referatu itp.)	66
SUMA GODZIN	90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3 ECTS

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	brak
zasady i formy odbywania praktyk	brak

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Do wykładów:

1. Roach, P. (2009). *English Phonetics and Phonology: a Practical Course*. Cambridge: Cambridge University Press.
2. Sobkowiak, W. & Szpyra-Kozłowska, J. (2011). *Workbook in English Phonetics: for Polish students of English*. Poznań: Nakom.

Do ćwiczeń:

1. Mańkowska, A., Nowacka, M. and Kłoczowska, M. (2009). "How Much Wood Would a Woodchuck Chuck:?" *English Pronunciation Practice Book*. Rzeszów: Konsorcjum Akademickie.
2. Wells, J. C. (2000). *Pronunciation Dictionary*. Essex: Longman.

Literatura uzupełniająca:

1. Collins, B. and Mees, I. M. (2008). *Practical Phonetics and Phonology*. New York: Routledge.
2. Jones, D. (1997). *English Pronouncing Dictionary*. Cambridge: Cambridge University Press.
3. Nowacka, M., Cymbalista, P. and Kleparski, G. A. (2011). *Sally Meets Harry: Practical Primer to English Pronunciation and Spelling*. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego.
4. Porzuczek, A., Rojczyk, A. and Arabski, J. (2013). *Praktyczny Kurs Wymowy Angielskiej dla Polaków*. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.
5. Sobkowiak, W. (1996). *English Phonetics for Poles*. Poznań: Bene Nati.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej